De vierslag

HET SLAGFIGUUR

Het slagfiguur voor een maat met vier tellen noemen we de *vierslag*. Je past het bijvoorbeeld toe in een 4/4-, 4/2- en 4/8-maat. Daarnaast gebruik je het voor een 12/8-maat, als je in de slagbewegingen groepjes van drie achtsten samenneemt.

De afspraak bij de vierslag is dat de eerste tel in het midden ligt, de tweede tel aan de linkerkant, de derde tel aan de rechterkant en de vierde tel weer in het midden. Het slagfiguur ziet er als volgt uit:

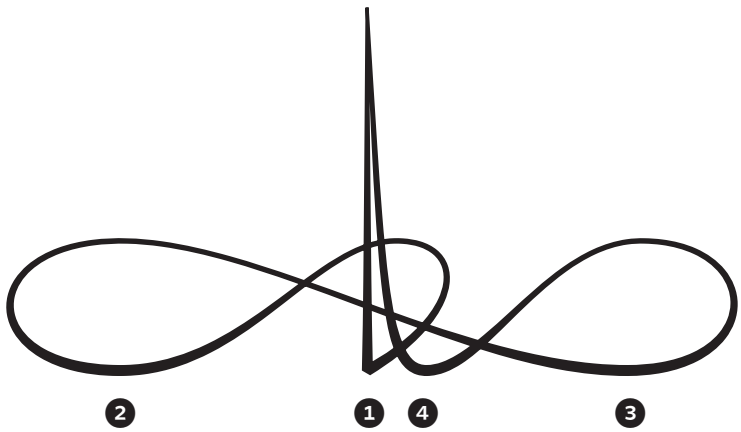

De beweging voor ① is verticaal. Na de vierde tel beweeg je min of meer recht omhoog en weer naar beneden. Door de verticale beweging kunnen de zangers de eerste tel gemakkelijk herkennen. De beweging voor ②, ③ en ④ zijn een stuk lager dan die voor ①. Merk op dat je na de eerste tel eerst naar rechts beweegt en vervolgens met een boog naar links gaat.

De hoogte van de beweging voor ① is min of meer even hoog als de zijwaartse beweging voor ② en ③. Het slagfiguur is dus bij benadering twee keer zo breed als hoog. Doordat de bewegingen bij de verschillende tellen ongeveer even groot zijn, geef je een constant volume aan.

In de bovenstaande afbeelding zijn de eerste en de vierde tel naast elkaar weergegeven. Op die manier is het schema gemakkelijk te begrijpen. In de praktijk mag je de ① en de ④ echter precies op dezelfde plek leggen. Een andere keuze die in de afbeelding is gemaakt, is dat de beweging vanuit de ① naar rechts relatief klein is gehouden. Daardoor loopt die krul niet door de beweging bij ④ en blijft het schema helder. Je mag na ① echter ook verder naar rechts gaan.

VLOEIEND

In het figuur op de vorige pagina maak je bij ① een hoek, waardoor je die tel duidelijk markeert. Je kunt er echter ook voor kiezen om op die tel een vloeiende beweging te maken, net zoals bij de andere tellen. Het karakter van het slagfiguur als geheel wordt dan meer legato:

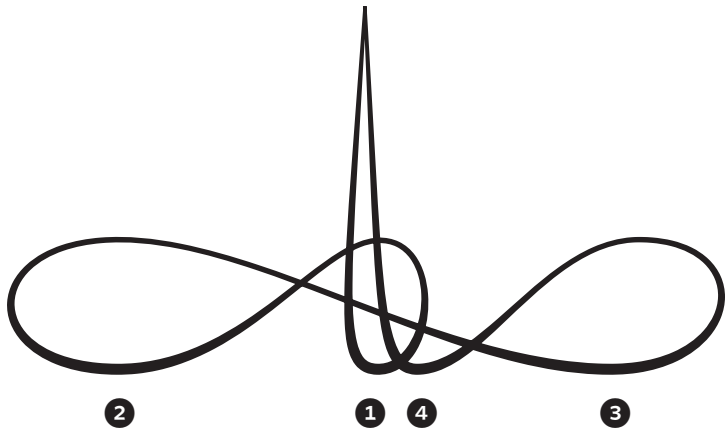

Of je de voorkeur geeft aan de bovenstaande versie of die op de vorige pagina, is afhankelijk van de stijl van de muziek en van persoonlijke smaak.

MET HOEKEN

Je kunt de eerste tel er nog duidelijker uit laten springen door bij ④ eveneens een hoek te maken:

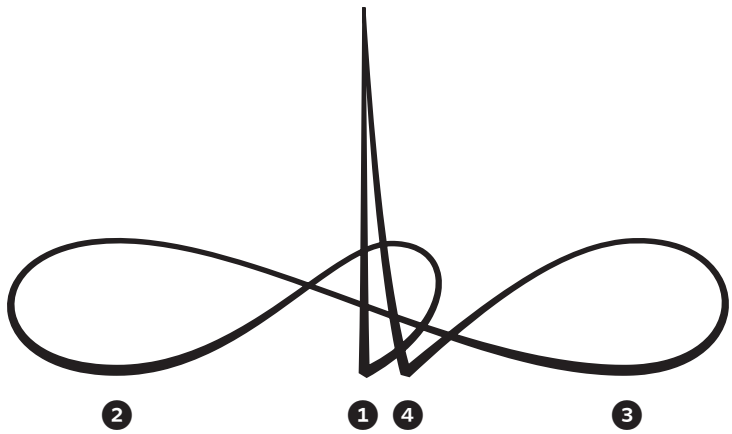

PUNTIG

Zoals gezegd werkt het in het algemeen goed om slagbewegingen soepel te maken. Je markeert de tikpunten dan niet al te scherp. Er zijn echter ook situaties waarin je het tempo exact wilt aangeven. Het kan gaan om een passage waarin zangers staccato of marcato noten zingen. Of het kan een situatie zijn waarin het koor ritmisch dreigt te ontsporen. Je slaat de vierslag dan op een puntige manier, met een hoek op elke tel:

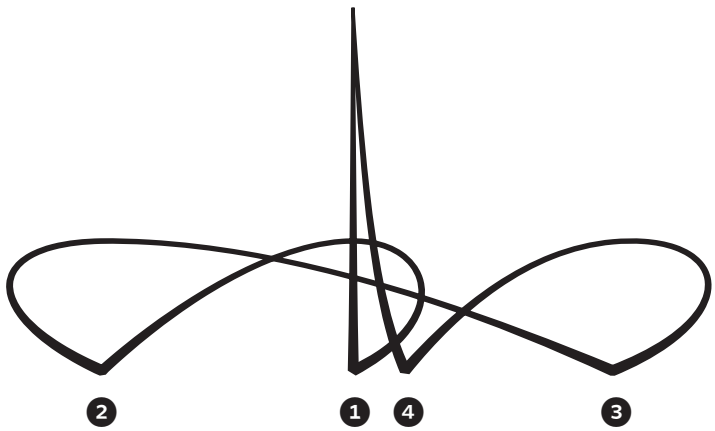

Een nog puntigere versie van de vierslag ontstaat als je tussen alle tikpunten een stuiterslag maakt:

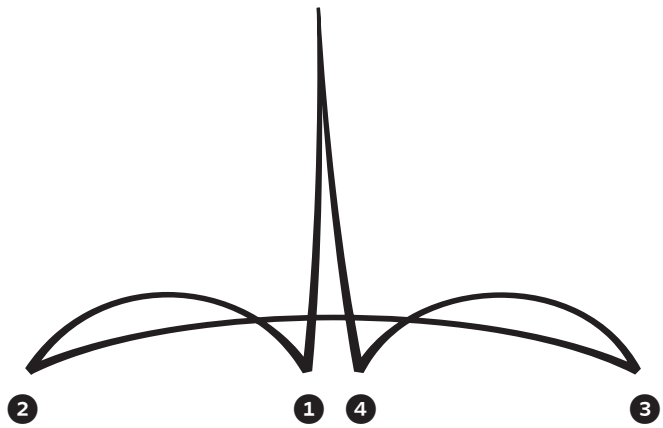

Deze vorm van het slagfiguur suggereert weinig stroom en is ritmisch heel dwingend voor zangers. Zet deze manier van slaan dus alleen in als het echt nodig is en gebruik haar niet te lang achter elkaar.